

povedati, je, da Pruska danes nima nobene učiteljske pripravnice, na kateri bi učitelj za naravoslovje in kmetijstvo ne bil dovršil popolnega tečaja na slavno znani sadjarski šoli v Geisenheimu. To je sistem, ti vedo, kaj delajo. Tudi pri nas je marsikaj na papirju, a v praksi: Kako malo je pripravnic, ki bi kaj za sadjarstvo storile! In slednjič pride učitelj na deželo, pa ne najde šolskega vrta, še manj pa požrtovalnosti in sodelovanja občine.

Kakšna dobrota za neštevilno majhnih gospodarjev bi bila, ako bi bili pred leti sadili jabolane, hruške, črešnje, češplje i. t. d., koliko denarja bi zaslužili! Koliko denarja bi si lahko prihranila gospodinja na deželi, ko bi znala sadje bolj porabljeti za hrano. Ostal bi doma marsikateri goldinar, ki mora sedaj iz hiše za razne jestvine. Ravno taka je z moštom. Po cele države pijejo mošt, pri nas pa ne gre v grlo. Denar trošijo za pivo, žalibog celo za žganje, ko bi v kleti lahko imeli polne sode mošta.

Veliko premalo se še agituje za sadjarstvo. Naj bi vsako leto, spomladi in jeseni enkrat v vsakem kmetijskem društvu zatrobili o potrebi in koristi sadjarstva. Učitelj naj priredi šolske praznike, v katerih bi vsak iz šole izstopivši učenec dobil sadno drevo, ki je mora vsaditi. Občina naj zasadi vse javne prostore, pota in pašnike. S kratka: nikdar ne mirovati, čut in skrb za sadjarstvo morata vedno živa biti.

Ali bodo naše besede kaj koristile? Morda se bode vendar kateri naših čitateljev ganil in ozrl, če ima kaj primerne prostora. Najvažnejši sad so jabolka in češplje. Jabolko donša največ koristi in je najzdravejši plod. Njegova poraba je kaj različna, zato so na sadjarskem shodu v Meissenu največ o njem govorili. Sadjarji so na ta shod povabili tudi sadne trgovce ter ukrenili, da je saditi tiste jabolčne vrste ki imajo te le lastnosti:

1. Mora deblo dotične vrste biti popolnoma neobčutljivo tudi v neugodnem podnebjju na Nemškem.
2. Mora imeti krepko in kvišku rastočo krono, da se da saditi ob ceste in lahko obrezovati.
3. Da raste v vsaki zemlji.
4. Da je čez vse rodovitna in
5. mora biti sad tak, da je za mizo, za kupčijo, za sušilo in za mošt.

No, in je kaj takih vrst? Je! Sadjarji priporočajo naslednje vrste: **Zimsko zlato parmeno, veliko kasselsko rejneto in Blenheimovo zlato rejneto.**

Te tri vrste zapišite na šolsko tablo, na vrata, v koledar, ter pomnožujte in razširjajte jih, da pride blagostanje in zdravje v gospodarstva.

„Der praktische Landwirt“.

Uradne vesti c. kr. kmetijske družbe kranjske.

Seja glavnega odbora dne 9. oktobra 1887.

Posvetovanje je vodil društveni predsednik gospod Gustav grof Thurn, navzočni so pa bili gospod pod-

predsednik Jos. Fr. Seunig in odborniki gg. Detela, Goll, Kastelic, Lenarčič, Murnik, dr. Poklukar, Povše, Robič, Witschl, dr. pl. Wurzbach in tajnik Gustav Pirc.

Podpredsednik Jos. Fr. Seunig poroča o prodaji plemenskih bikov beljanske pasme v Kranji ter predlaga naj se kupijo še štirje biki muricedolske pasme, ki se predade po licitaciji konec oktobra meseca v Litiji. Predlog se vzprejme.

Ribiškemu društvu za Kranjsko ukrene se izplačati državno podporo v znesku 50 gld. ter ob enem naročiti mu, naj skrbi tudi za rakovo zalego po tistih vodah, ki so sedaj uže brez rakove kuge.

Čebelarskemu društvu za Kranjsko na Jesenicah zagotovi se državna podpora v znesku 100 gld. proti temu, da preskrbi natis knjižice, ki naj uči o raznih porabah medu in voska ter sploh, kako bi bilo med bolje razpečavati. Podpora se bode izplačala, kadar bode društvo rokopolis predložilo.

Družbenemu dolžniku, ki je plačal dolg svoj, ukrene se narediti razknjižno pobotnico.

Prošnje občine Mozelske za bika odstopi se živinskemu odseku.

Vsled poročila okrajnega šolskega sveta za ljubljansko okolico ukrene se izplačati vodstvu ljudske šole v Šmariji 10 gld. nagrade za pokončevanje mrčesov.

Prošnjo občine Rudniške za podporo šolskemu vrtu ne more glavni odbor uslišati, ker nima v ta namen nikakeršnega denarja na razpolaganje.

Vis. c. kr. kmetijsko ministerstvo javlja, da je pripravljeno kulturno obdelovanje vinogradov proti trtni uši podpirati. Glavni odbor vzame to na znanje ter ukrene ministerski odlok v „Kmetovalcu“ in „Novicah“ prijaviti. (To se je uže zgodilo.)

Razglas deželne vlade glede licenciranja žrebcev naroči se tajništvu v „Kmetovalcu“ in „Novicah“ objaviti.

V presojalno komisijo za govejo razstavo na Boh. Bistrici imenovala je c. kr. deželna vlada za svojega zastopnika gospoda c. kr. deželnega živinskega zdravnika Wagnerja.

Odseki glavnega odbora ustanove se na novo, in sicer izvoli odsek za splošne reči gospoda Murnika za načelnika, odsek za gozdarstvo gospoda Gola, odsek za vinarstvo, sadjarstvo in čebelarstvo gospoda Lenarčiča in odsek za rastlinstvo in živinarstvo gospoda Povšeta.

Za nove ude se vzprejmejo gospodje: Peter Novak, c. kr. prefekt v Terezijišči na Dunaji. Janez Stele, posestnik v Kamniku. Jarnej Čenčič, vodja dekliške šole v Kamniku. Ludovik Stiasni, učitelj v Kamniku.

Vprašanja in odgovori.

Vprašanje 90. Večkrat se bere v „Novicah“ vprašanje: „Kaj bi pomagalo zoper uši pri živini?“